

การปฏิรูปคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ: ศึกษารายงานของคณะทำงานระดับสูงว่าด้วยภัยคุกคาม
สิ่งทำลาย และการเปลี่ยนแปลง

นางสาวปิยะฉัตร เนียมแสง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ภาควิชาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ
คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2550
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

THE REFORM OF THE UNITED NATIONS SECURITY COUNCIL: A STUDY OF THE REPORT OF THE
HIGH-LEVEL PANEL ON THREATS, CHALLENGES AND CHANGE

Miss Piyachat Niamsaeng

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts Program in International Relations

Department of International Relations

Faculty of Political Science

Chulalongkorn University

Academic Year 2007

Copyright of Chulalongkorn University

500673

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การปฏิรูปคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ: ศึกษารายงานของ
คณะทำงานระดับสูงว่าด้วยภัยคุกคาม สิ่งทำลาย และการเปลี่ยนแปลง
โดย

โดย

สาขาวิชา

ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร. ไชยวัฒน์ คำชู

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

รองศาสตราจารย์ ประทุมพร วัชรเสถียร

คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจ

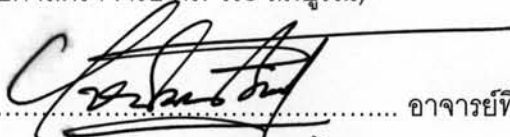

..... คณบดีคณะรัฐศาสตร์
(ศาสตราจารย์ ดร. จรัส สุวรรณมาลา)

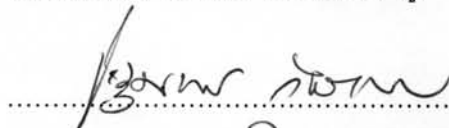
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

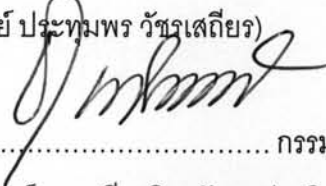
..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วีระ สมบูรณ์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(รองศาสตราจารย์ ดร. ไชยวัฒน์ คำชู)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม
(รองศาสตราจารย์ ประทุมพร วัชรเสถียร)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชูเกียรติ พันธ์พรประสิทธิ์)

ปิยะฉัตร เนียมแสง : การปฏิรูปคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ: ศึกษารายงานของ
คณะทำงานระดับสูงว่าด้วยภัยคุกคาม สิ่งท้าทาย และการเปลี่ยนแปลง. (THE REFORM OF THE
UNITED NATIONS SECURITY COUNCIL: A STUDY OF THE REPORT OF THE HIGH-LEVEL
PANEL ON THREATS, CHALLENGES AND CHANGE) อ. ที่ปรึกษา : รศ. ดร. ไชยวัฒน์ คำชู, อ.ที่
ปรึกษาร่วม : รศ.ประทุมพร วัชรเสถียร, 245 หน้า.

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาแนวทางในการปฏิรูปคณะมนตรีความมั่นคงเสนอโดย
คณะทำงานระดับสูงว่าด้วยภัยคุกคาม สิ่งท้าทาย และการเปลี่ยนแปลง ซึ่งได้รับการจัดตั้งโดยนายโคฟี อันนัน ใน
วันที่ 23 กันยายน ค.ศ. 2003

จากการศึกษาพบว่าแนวทางการปฏิรูปคณะมนตรีความมั่นคงของคณะทำงานประกอบไปด้วยประเด็น
หลัก 3 ประเด็น คือ การเพิ่มจำนวนสมาชิกในคณะมนตรีความมั่นคง การปรับปรุงระบบการลงคะแนนเสียงและ
การใช้สิทธิยับยั้ง และการปรับปรุงกระบวนการทำงานของคณะมนตรีความมั่นคง นอกจากนี้ยังพบว่าแม้แต่
สหรัฐอเมริกาที่ยังไม่สามารถแทรกแซงการดำเนินงานของคณะทำงานได้ ส่งผลให้ข้อเสนอในการปฏิรูปคณะ
มนตรีความมั่นคงส่งผลกระทบต่อผลประโยชน์ของสหรัฐอเมริกา กล่าวคือสหรัฐอเมริกายังได้ประโยชน์จาก
ข้อเสนอให้คงสิทธิยับยั้งไว้ให้สมาชิกถาวรเดิม ไม่ขยายการให้สิทธิยับยั้งให้กับสมาชิกถาวรใหม่ แต่
สหรัฐอเมริกายจะเสียประโยชน์จากข้อเสนอให้เพิ่มจำนวนสมาชิกในคณะมนตรีความมั่นคง การปรับปรุงระบบ
การลงคะแนนเสียงโดยใช้ระบบ Indicative Voting และการปรับปรุงระบบการทำงานของคณะมนตรีความมั่นคง
ให้มีประสิทธิภาพ

ดังนั้น สหรัฐอเมริกาจึงพยายามไม่ให้ประเทศสมาชิกสหประชาชาติลงมติยอมรับแนวทางการปฏิรูป
คณะมนตรีความมั่นคงในการประชุม World Summit 2005 แต่เมื่อความพยายามดังกล่าวไม่ประสบความสำเร็จ
สหรัฐอเมริกาก็ดำเนินนโยบายไม่สนับสนุนต่อการปฏิรูปคณะมนตรีความมั่นคง แล้วหันมาเน้นให้ความสำคัญ
กับการปฏิรูปองค์การสหประชาชาติในประเด็นอื่นๆ เช่น การปฏิรูประบบบริหารจัดการองค์การสหประชาชาติ
โดยรวม

ภาควิชา...ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ....ลายมือชื่อนิสิต...ปิยะฉัตร เนียมแสง
สาขาวิชา...ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ....ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา...
ปีการศึกษา .....2550.....ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม...

4781122024 : MAJOR INTERNATIONAL RELATIONS

KEY WORD: UNITED NATIONS / SECURITY COUNCIL / EXPANSION / VETO POWER

PIYACHAT NIAMSAENG : THE REFORM OF THE UNITED NATIONS SECURITY COUNCIL:
A STUDY OF THE REPORT OF THE HIGH-LEVEL PANEL ON THREATS, CHALLENGES
AND CHANGE. THESIS ADVISOR : ASSOC. PROF. CHAIWAT KHAMCHOO, Ph. D., THESIS
COADVISOR : ASSOC. PROF. PRATHOOMPORN VAJRASTHIRA, 245 pp.

The objective of this thesis is to study the reform of the United Nations Security Council suggested in the report of the High-level Panel on Threats, Challenges and Change launched by Kofi Annan on 23 September 2003.

The study shows that the High-level Panel on Threats, Challenges and Change’s suggestion consists of three main ideas which are (a) the expansion of the Security Council, (b) voting procedure and the use of veto, (c) and working methods. It also shows the US cannot intervene in the High-level Panel’s working process. As a result, the High-level’s suggestion affects the US interest. The US will gain the interest from maintaining the veto power for the permanent members of the security council and restricting the veto power from the new. However, the US will lose it interest in the expansion of the Security Council, indicative voting, and reforming working methods.

Therefore, the US tries very hard to call for the General Assembly not to accept any reform proposals at the 2005 World Summit. When this effort was not successful, the United States of America declared that it will not support the reform of the Security Council.

Department ....Internationals Relations.....	Student’s signature.....	<i>Piyachat Niamsaeng</i>
Field of study ..International Relations.....	Advisor’s signature.....	<i>Chaiwat Khamchoo</i>
Academic year .....2007.....	Co-advisor’s signature.....	<i>Prathoomporn Vajrasthira</i>

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.ไชยวัฒน์ คำชู อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และรองศาสตราจารย์ประทุมพร วัชรเสถียรอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมผู้คอยให้ความช่วยเหลือ คำแนะนำ ความใส่ใจที่คอยติดตามสอบถามความคืบหน้าในการทำวิจัยตลอดเวลาที่ผู้วิจัยทำการศึกษายู่ ตลอดจนการตรวจทานแก้ไขจนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จเป็นรูปเล่มสมบูรณ์ ขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระ สมบูรณ์ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชูเกียรติ พันัสพรประสิทธิ์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำเพิ่มเติมและแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆซึ่งทำให้วิทยานิพนธ์นี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณในความกรุณาของ ฯพณฯ อานันท์ ปันยารชุน ที่สละเวลาอันมีค่าให้ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ถึงประสบการณ์ในการทำงานและความคิดเห็นต่อการปฏิรูปคณะมนตรีความมั่นคงในฐานะประธานคณะ High-level Panel on Threats, Challenges and Change

ขอกราบขอบพระคุณในความกรุณาของ ฯพณฯ อัยญา ชัยนาม ที่สละเวลาอันมีค่าให้ผู้เขียนได้สัมภาษณ์ถึงประสบการณ์ในการทำงานและความคิดเห็นต่อการปฏิรูปคณะมนตรีความมั่นคงในฐานะรองประธาน Open-ended Working Group on the Question of Equitable Representation on and Increase in Membership of the Security Council and Other Matters Related to the Security Council ตลอดจนการเอื้อเพื่อเอกสารสำคัญต่างๆ ที่เป็นประโยชน์อย่างสูงต่อการทำวิจัยในครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปราณี ทิพย์รัตน์ในฐานะผู้จุดประกายความสนใจในเรื่องเกี่ยวกับการปฏิรูปองค์การสหประชาชาติ ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นแก่ผู้วิจัยในการทำวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบคุณ ดร. ชมัภรณ์ ถนอมศรีเดชชัย คุณมัชฌิมา กุญชรานุสสรณ์และคุณอินทอร เอี่ยมสะอาด ที่พร้อมให้คำแนะนำและกำลังใจตลอดเวลาที่ผู้วิจัยทำการวิจัย

ท้ายที่สุดนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณบิดาและมารดาผู้ให้การสนับสนุนในทุกระดับ ทั้งทุนการศึกษา ความช่วยเหลือ ความรัก กำลังใจ และความเชื่อมั่นในตัวผู้วิจัยเสมอมา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพ.....	ฎ
บทที่ 1	
บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 ทบทวนวรรณกรรม.....	13
1.3 วัตถุประสงค์ในการวิจัย.....	27
1.4 ขอบเขตการวิจัย.....	27
1.5 กรอบความคิดที่ใช้ในการศึกษา.....	27
1.6 สมมติฐานในการวิจัย.....	28
1.7 วิธีที่ใช้ในการศึกษา.....	28
1.8 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	29
1.9 การเสนอผลงานการวิจัย.....	30
บทที่ 2	
การปฏิรูปคณะมนตรีความมั่นคงในค.ศ. 1992-2004.....	31
2.1 การปฏิรูปคณะมนตรีความมั่นคงสมัยนาย Boutros Boutros-Ghali ดำรงตำแหน่ง เลขาธิการสหประชาชาติ ค.ศ.1992-1996.....	32
2.2 การปฏิรูปคณะมนตรีความมั่นคงสมัยนาย Kofi Annan ดำรงตำแหน่ง เลขาธิการสหประชาชาติ ค.ศ.1997-2004.....	47
บทที่ 3	
ข้อเสนอในการปฏิรูปคณะมนตรีความมั่นคงของคณะ High-level Panel on Threats, Challenges and Change.....	57
3.1 ความเห็นต่างๆที่มีต่อของเสนอในการปฏิรูปคณะมนตรีความมั่นคง.....	73
3.1.1 ความเห็นเกี่ยวกับการเพิ่มจำนวนสมาชิก.....	73
3.1.2 ความเห็นเกี่ยวกับสิทธิยับยั้ง.....	79

	3.1.3	ความเห็นเกี่ยวกับการปฏิรูประบบการทำงาน.....	82
	3.2	โอกาสและความเป็นไปได้ของข้อเสนอในเอกสาร A More Secure World: Our Shared Responsibility.....	83
บทที่ 4		ประเทศสหรัฐอเมริกากับการปฏิรูปคณะมนตรีความมั่นคง.....	86
	4.1	การแทรกแซงระหว่างการทำงานของคณะ High-level Panel on Threats, Challenges and Change	87
	4.2	ท่าทีของสหรัฐอเมริกาคือรายงานของคณะ High-level Panel on Threats, Challenges and Change	90
บทที่ 5		บทสรุป.....	105
		รายการอ้างอิง.....	109
		บรรณานุกรม.....	118
		ภาคผนวก.....	122
		ภาคผนวก ก. เอกสาร A More Secure World: Our Shared Responsibility.....	123
		ภาคผนวก ข. สรุปความเห็นของประเทศต่างๆที่มีต่อการปฏิรูป คณะมนตรีความมั่นคงในการประชุม 2005 World Summit.....	222
		ภาคผนวก ค. สรุปความเห็นของประเทศต่างๆที่มีต่อแนวทางการปฏิรูป คณะมนตรีความมั่นคงซึ่งเสนอโดยกลุ่มประเทศสมาชิก ทั้งหมด 4 แบบ.....	230
		ภาคผนวก ง. สถิติการลงคะแนนสนับสนุนประเทศสหรัฐอเมริกา ของประเทศสมาชิกทั้งหมดในสมัชชาใหญ่.....	240
		ภาคผนวก จ. สถิติการลงคะแนนสนับสนุนประเทศสหรัฐอเมริกา ของประเทศที่เสนอตัวเป็นสมาชิกใหม่ ในคณะมนตรีความมั่นคง.....	244

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	245
---------------------------------	-----

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1.1 สถิติการใช้สิทธิขั้ของประเทศไทยค.ศ. 1946-1995.....	2
ตารางที่ 1.2 สถิติการใช้สิทธิขั้ของสมาชิกถาวรในคณะมนตรีความมั่นคง.....	3
ตารางที่ 1.3 Model A.....	10
ตารางที่ 1.4 Model B.....	10
ตารางที่ 3.1 Model A.....	65
ตารางที่ 3.2 Model B.....	66

สารบัญภาพ

หน้า

แผนภาพที่ 4.1	ผลการลงคะแนนสนับสนุนประเทศสหรัฐอเมริกาในสมัชชาใหญ่ ในเรื่องต่างๆ ไปของประเทศที่เสนอตัวเองเป็นสมาชิก ในคณะมนตรีความมั่นคง.....	96
แผนภาพที่ 4.2	ผลการลงคะแนนสนับสนุนประเทศสหรัฐอเมริกาในสมัชชาใหญ่ ในเรื่องสำคัญของประเทศที่เสนอตัวเองเป็นสมาชิก ในคณะมนตรีความมั่นคง.....	98